

## EVALUATION OF LINEAR DESCRIPTION OF HORSES REGISTERED IN THE STUD BOOK CZECH WARBLOOD

### VYHODNOCENÍ LINEÁRNÍHO POPISU U KONÍ ZAPSANÝCH DO PLEMENNÉ KNIHY ČESKÉHO TEPLOKREVNÍKA

**Králová B., Jiskrová I., Bihuncová I., Kostůková M., Sobotková E.**

Department of Animal Breeding, Faculty of Agronomy, Mendel University in Brno, Zemědělská 1/1665, 613 00 Brno, Czech Republic

E-mail: [Bara.Kralova@seznam.cz](mailto:Bara.Kralova@seznam.cz)

#### ABSTRACT

The objective of the grading-up of the Czech warm-blooded horse is a noble, correct and light to ride horse, which due to its temperament, character, ample and elastic movements and good health is adequate for all types of riding sports within the framework of the FEI disciplines, specially in the jumping disciplines and for free-time activities.

The objective of my dissertation work is the evaluation of the exterior of the horse of the race Czech warm-blooded based on the linear description. Further the evaluation of individual exterior traits, which fathers pass on to their offspring and the set-up of a hereditary coefficient for the specific body type traits. These traits are evaluated in such a way as to improve, after excluding the shortcomings in the body structure, movement mechanics, display of performance and with the exclusion of genetic defects and diseases, the quality and health of the bred horses. Stallion horses with at least 7 descendants were used for the evaluation and determination of the values, as well as mares which underwent a linear description of traits at the age of 3 years. Data from the year 1996 are used for this evaluation, which comprises a total of around 10300 mares and more than 500 000 records related to the linear description. When evaluating the exterior of the horses we cannot rule out other external factors which may influence the evaluation and performance of the horses at the moment of the assessment. Just as the personality of the evaluator is also not always the same.

The evaluation, description of body traits and linear description are carried out when the characteristics are registered in the breeding books, at shows, at exhibitions, or at performance tests, in some cases on the basis of an application submitted by the horse breeder. The linear description is registered by the evaluator in the description letter. The evaluated traits are: height at withers, chest girth, shin girth, type, full-bloodedness, neck length, neck tethering, topline length, loin length, loin form, length of the back, inclination of the back, shoulder blade, forefeet, forehoof, posture of the hind limbs, hindfeet, hind hoof, body width, form of the back, step spaciousness, trot spaciousness. The single traits are evaluated on a number scale with scores from 1 to 9. Score 5 is the mean, score 1 means very short, score 9, for example, means very long.

**Key words:** horse, linear description, evaluation, Czech warmblood

## ÚVOD

Cílem šlechtění českého teplokrevníka je ušlechtilý, korektní a lehce jezditelný kůň, který na základě svého temperamentu, charakteru, prostorné a elastické mechaniky pohybu a pevného zdraví, je vhodný pro všechny druhy výkonnostního jezdeckého sportu v rámci disciplin FEI, především na skokové disciplíny a pro volnočasové aktivity.

## MATERIÁL A METODIKA

Cílem mé disertační práce je zhodnocení exteriéru koně plemene Český teplokrevník na základě lineárního popisu. Dále pak vyhodnocení jednotlivých exteriérových znaků, které hřebci - otcové předávají potomstvu a stanovení hodnoty koeficientu dědivosti u jednotlivých tělesných tvarů. Uvedené znaky se hodnotí tak, aby se vyloučením nedostatků ve stavbě těla, mechanice pohybu, v projevech výkonnosti a vyloučením dědičně podmíněných genetických vad a chorob zlepšovala kvalita a zdraví chovaných koní. Pro vyhodnocení a stanovení hodnoty jsou použiti hřebci, kteří mají nejméně 7 potomků - klisen, které byly ohodnoceny lineárním popisem ve věku 3 let. K vyhodnocení jsou použita data od roku 1996 a jedná se přibližně o 10 300 klisen a více než 500 000 záznamů týkajících se lineárního popisu. Ve vyhodnocení exteriéru však nelze vyloučit vnější faktory mající vliv na hodnocení a předvedení koně při vlastním hodnocení a posuzování. Rovněž osoba hodnotitele není vždy identická.

## VÝSLEDKY A DISKUZE

Hodnocení, popis stavby těla a lineární popis se provádí při zápisu do plemenných knih, na svodech, chovatelských výstavách, při zkouškách výkonnosti, případně na základě individuální žádosti u chovatele. Lineární popis je zaznamenáván hodnotitelem do popisového listu. Sledované znaky jsou: Výška v kohoutku hůlková, výška v kohoutku pásková, obvod hrudi, obvod holně, typ, rámec, ušlechtilost, délka krku, nasazení krku, délka kohoutku, délka hřbetu, tvar hřbetu, délka beder, tvar beder, délka zádě, sklon zádě, lopatka, přední spěnka, přední kopyto, postoj zadních končetin, zadní spěnka, zadní kopyto, šířka těla, tvar zádě, prostornost kroku, prostornost klusu. Jednotlivé znaky jsou ohodnoceny v rozmezí bodové stupnice 1 – 9, kdy hodnota 5 znamená průměr, hodnota 1 – například velice krátký, hodnota 9 například velice dlouhý.

## ZÁVĚR

Vzhledem k pozdnímu zaslání dat z ústřední evidence chovu koní ve Slatiňanech, stále probíhá intenzivní vyhodnocování získaných údajů, kterých je k vyhodnocení před 500 000.

## LITERATURA

- Dušek, J. (1992): Chov koní v Československu, 1. vydání, Brázda, 176 s., ISBN: 80-209-0168-X  
Dušek, J. a kol.(2007): Chov koní, 2. vydání, Brázda, Praha, 432 s., ISBN: 80-209-0352-6